



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila ve věci

žalobce: M. T. – M.
bytem X,
zastoupený JUDr. Janem Nemanským, advokátem
se sídlem Těšnov 1/1059, Praha 1

proti

žalovanému: Ministerstvo životního prostředí
se sídlem Vršovická 1442/65
100 10 Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 5. 2020, č. j. MZP/2020/550/221, sp. zn. ZN/MZP/2020/550/86

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 5. 2020, č. j. MZP/2020/550/221, sp. zn. ZN/MZP/2020/550/86 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15.342 Kč ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Jana Nemanského, advokáta.

Odůvodnění

I. Předmět sporu

1. Rozhodnutím České inspekce životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) ze dne 18. 12. 2019, č. j. ČIŽP/45/2019/12050 bylo rozhodnuto o zabavení neživého exempláře vlka (*Canis lupus*) – vypreparovaná kožesina s hlavou, podšitou černou látkou s filcem zelené barvy dle ustanovení § 34a zákona č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (dále též „zákon o obchodování s ohroženými druhy“).
2. Žalovaný - Ministerstvo životního prostředí rozhodnutím ze dne 29. 5. 2020, sp. zn. ZN/MZP/2020/550/86, č. j. MZP/2020/550/221, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ČIŽP.

II. Napadené rozhodnutí

3. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnul procesní vývoj věci a zjištěný skutkový stav. Shrnul rovněž relevantní právní úpravu – uvedl, že dle nařízení Rady (ES) č. 338/97, o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi, a dle § 24 odst. 1 zákona č. 100/2004 Sb., § 48 odst. 2, § 50 odst. 2, § 54 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., zákona č. 114/1992 Sb. vyplývá jednoznačně povinnost žalobce jako držitele dotyčného exempláře, který byl kontrolován hlídkou celního úřadu na území České republiky, prokázat na výzvu uvedeného orgánu jeho zákonný původ.
4. Poté žalovaný citoval ustanovení § 26 odst. 5 a 34 odst. 1 zákona o obchodování s ohroženými druhy. Uvedl, že žalobce nebyl s to na místě kontroly celnímu úřadu zákonný původ exempláře doložit, informaci o legálním odlovu pouze ústně uvedl do prohlášení s odkazem na záznam učiněný Obvodnou pol'ovnickou komorou v Humenném. Exemplář celní úřad zadržel. Obvodná pol'ovnická komora Humenné vydala ještě v den kontroly 11. 6. 2018 potvrzení o skutečnosti, že trofej vlka dravého, ulovená dne 1. 11. 2017 T. Ch., nepochází z trestné činnosti.
5. Celní úřad taktéž ještě v den kontroly dne 11. 6. 2018 exemplář předal inspekci. Ta z důvodu nevyjasnění pochybností ohledně původu exempláře zahájila v souladu s § 34 odst. 3 zákona o obchodování s ohroženými druhy řízení o zabavení exempláře. Pochybnosti o původu exempláře vyplývaly podle ČIŽP zejména ze skutečnosti, že údajně povolený odlov exempláře z volné přírody nebyl doložen žádným dokladem vydaným příslušným orgánem státní správy a podle žalovaného též ze skutečnosti, že předložené potvrzení, vydané Obvodnou pol'ovnickou komorou Humenné, neobsahovalo žádné údaje prokazující identitu exempláře.
6. V průběhu samotného správního řízení pak byly ČIŽP zaslány další 2 dokumenty, které dle žalobce měly prokázat původ exempláře, a to osobou, která nebyla účastníkem řízení ani nedoložila zmocnění k zastupování účastníka. Přesto ČIŽP v řízení z těchto podkladů vycházela, s čímž se žalovaný ztotožnil. Konstatoval, že pochyby ohledně identifikace vyplynuly z popisu vlka, uloveného dle předložených dokumentů dne 1. 11. 2017, a týkaly se zejména rozdílů v přítomnosti prašiviny a lysých plošek v srsti. Následná genetická analýza vzorků potvrdila podezření ČIŽP, že předložené dokumenty původ zadrženého

exempláře ve smyslu § 24 zákona o obchodování s ohroženými druhy neprokazují, neboť náleží k exempláři jinému.

7. Podle žalovaného původ exempláře spolehlivě osvědčuje pouze takový dokument, který se k tomuto exempláři prokazatelně vztahuje. V tomto ohledu nebyly předložené dokumenty relevantní, neboť zakládaly pochyby. Postup ČIŽP, kdy tuto skutečnost v řízení o zabavení ověřovala, byl správný. Přestože pravost dokumentů garantoval orgán státní správy, nehraje tato skutečnost vzhledem ke zjištění, že nepatřily k zadrženému exempláři, rozhodující roli. Důkazní břemeno ve věci jednoznačného prokázání původu, o němž by nemohly vzniknout pochybnosti, přitom leželo v první řadě na odvolateli, ten však byl procesně zcela pasivní.
8. Žalovaný dále shledal, že v řízení byla několikanásobně překročena správní lhůta pro vydání rozhodnutí, která činí 90 dní od zahájení řízení. Řízení bylo zahájeno 13. 7. 2018, rozhodnutí ve věci bylo vydáno až 18. 12. 2019. Žalovaný nicméně po podrobném seznámení se s obsahem spisového materiálu a jednotlivými úkony ČIŽP v řízení, neshledal pochybení ČIŽP ve smyslu nečinnosti. Kompletní genetickou analýzu se srovnáním vzorků bylo možné provést až po zajištění obou vzorků a jejich předání na katedru zoologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy; k předání vzorku vlka uloveného dne 1. 11. 2017 ze Štátnej ochrany prírody SR přitom došlo až v době po zadání analýzy. Ze spisu je zřejmé, že ČIŽP vedla od listopadu 2018 e-mailovou komunikaci s dotyčnými subjekty za účelem bezodkladného zajištění analýzy. Proces předání vzorku ze Slovenska a samotnou dobu zpracování analýzy však nebylo v jejích možnostech ovlivnit. Je nutné také zohlednit časově náročnější doručování do zahraničí (komunikace s účastníkem řízení a ministerstvy SR).
9. K námitce na kvalitu zpracování analýzy, pravost a použitelnost vzorků a věrohodnost výsledků, žalovaný uvedl, že ČIŽP byla ve věci zpracování analýzy vzorku vlka uloveného dne 1. 11. 2017 (jehož odběr zajišťovala Štátna ochrana prírody SR) pro účely vedeného správního řízení instruována sdělením Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR ze dne 18. 10. 2018. Lze tedy vycházet ze skutečnosti, že vzorek byl pro daný účel použitelný, a tedy i jednoznačně identifikovatelný. Analýzu provedlo univerzitní pracoviště, které genetické analýzy vzorků vlků, ulovených v SR, ve spolupráci se Štátnou ochranou prírody SR, provádí oficiálně a dlouhodobě. Výsledek analýzy je zcela věrohodný, a garantuje porovnání předmětných jednoznačně identifikovatelných vzorků pomocí podrobné genetické analýzy popsány metodami (viz výsledky analýzy ze dne 5. 10. 2019), uvedené vzorky zákonitě musely vyhovět příslušným požadavkům na zadané zpracování, např. pokud se týká jejich kvality. Důkaz jako podklad řízení nebyl odvolatelem nijak zpochybněn, ze strany odvolatele nebyl ani navržen důkaz jiný.
10. Žalovaný poté shrnul, že bylo zjištěno držení chráněného exempláře na území České republiky při jeho přepravě v rámci EU. Nebylo prokázáno obchodování s exemplářem nebo jiná související komerční činnost. Žalovaný souhlasil s odvolatelem, že za uvedené situace nebylo jeho povinností disponovat povolením nebo potvrzením pro účely dovozu, vývozu, zpětného vývozu nebo potvrzením o výjimce z obchodních činností dle zákona o obchodování s ohroženými druhy, nebo nařízení Rady (ES) č. 338/97. Žalobce měl nicméně v každém případě povinnost disponovat výjimkou dle § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. k držení exempláře zvláště chráněného druhu. Kterýkoliv z těchto uvedených platných dokladů by sám o sobě plně postačoval ke splnění povinnosti prokázat původ exempláře. ČIŽP předložení konkrétních „dokladů CITES“ po odvolateli nevyžadovala. Žalovaný doplnil, že původ exempláře může být doložen i jakýmkoli jiným

prokazatelným způsobem, např. listinou; v řešeném případě však odvolatelem předložené dokumenty původ zadrženého exempláře neprokázaly. Ten byl proto zabaven v souladu s předpisy na ochranu druhů v oblasti regulace obchodování s nimi. Podle žalovaného je podstatné, že původ exempláře nebyl prokázán, ten byl proto zabaven v souladu s předpisy na ochranu druhů v oblasti regulace obchodování s nimi.

III. Žaloba

11. Žalobce jako první žalobní bod namítl nesprávné právní posouzení věci v otázce „garance pravosti“ dokumentů ústředním orgánem státní správy, v uvedeném případě Ministerstvem pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky. Žalobce je toho názoru, že jak žalovaný, tak ČIŽP nesprávně aplikovali ustanovení § 24 zákona o obchodování s ohroženými druhy ve spojení s § 54 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.
12. Uvedl, že disponoval dokumenty vydanými Obvodnou poľovníckou komorou v Humenném pod č. j. 75/2018, ze dne 11. 6. 2018 a dále dokumenty nazvanými „*potvrdenie o love vlka PS Habura* a „*záznam o ulovení vlka dravého*“. Předpokládal tak, že splnil povinnosti, které jsou na něho kladeny předmětnou právní úpravou, přičemž pravost a autenticitu záznamu garantovalo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, které je na úseku myslivosti (poľovníctva) ústředním orgánem státní správy. Žalobce tak důvodně předpokládal, že řádným způsobem doložil původ exempláře a to jak v souladu s příslušnými zákonnými ustanoveními, tak i v souladu s dostupnou soudní judikaturou (žalobce poukázal na rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 11. 4. 2013, sp. zn. 11 A 159/2011 a Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2013, č. j. 2 As 61/2013 – 31), když není taxativně stanoven přesný způsob, jakým má být původ exempláře prokázán. Žalovaný však nebral potvrzení autenticity záznamu na zřetel.
13. Žalobce je názoru, že toto potvrzení měl žalovaný uvážit ve vzájemných souvislostech a vzhledem ke všem okolnostem daného případu. Uvedená garance ústředního orgánu státní správy Slovenské republiky o pravosti záznamu je dle názoru žalobce řádným doložením nabytí exempláře, a to přesně dle podmínek předvídaných ustanovením § 54 zákonem o ochraně přírody a krajiny.
14. Podle žalobce postupovaly správní orgány nezákonně a poté i protiústavně, neboť žalobci bylo v rámci řízení před ČIŽP odňato právo, které jiný ústřední orgán státní správy přiznal a autoritativně osvědčil.
15. Jako druhý žalobní bod žalobce namítl, že správní orgány nesprávně a neúplně zjistily skutkový stav věci. ČIŽP založila svůj závěr o odlišnosti exempláře na porovnání a analýze vzorků, která měla být provedena Přírodovědeckou fakultou Univerzity Karlovy. Výsledek tohoto porovnání pak tvoří prakticky jediný podklad o tom, že zadržený exemplář není totožný se vzorkem uloveným dne 1. 11. 2017.
16. Uvedl, že žalovaný nikterak nevyvrátil pochybnosti o původu jednotlivých vzorků, podmínkách jejich skladování a manipulace se vzorky. Žalobce je názoru, že neexistuje jistota o původu a pravosti srovnávacího materiálu, tedy vzorku exempláře ze dne 1. 11. 2017. Žalobce uvedl, že v odvolání ze dne 13. 1. 2020 namítl, že ČIŽP nikterak netvrdila, neprokazovala ani nedoložila skutečnost, jakým způsobem bylo se srovnávacím materiálem manipulováno, jak bylo zacházeno se vzorky během jejich přepravy ze Slovenské republiky do Prahy na pracoviště Přírodovědecké fakulty.
17. Žalobce v této souvislosti poukázal na to, že vzorek vyžádaný ČIŽP od Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky, který měl být odebrán exempláři ulovenému dne 1. 11. 2017, se místo u Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky nacházel na Přírodovědecké fakultě UK. Podle žalobce vzorek, který byl odebrán v Habuře (v místě ulovení), tak musel

být několikrát převážen a muselo s ním být několikrát manipulováno. Vzorek putoval po trase Habura – CHKO Východné Karpaty – Štátna ochrana prírody v Banskej Bystrici – Přírodovědecká fakulta UK Praha. Ze strany ČIŽP však nejsou tvrzeny ani doloženy záznamy a informace o skladování odebraných vzorků, jejich předávání a převážení. Dle žalobce tak není dána jistota o původu a pravosti srovnávacího materiálu, tj. vzorku exempláře ze dne 1. 11. 2017.

18. Žalobce namítl, že žalovaný v napadeném rozhodnutí věrohodně nedokládá, jakým způsobem byla předmětná analýza vzorku provedena a jakým způsobem bylo se vzorky nakládáno. Žalovaný podle žalobce pouze akceptoval nesprávné závěry, které učinila ČIŽP, aniž by žalovaný přesvědčivě vysvětlil, proč závěry ČIŽP přijal. Pouhé konstatování, že „vzorek je pro daný účel použitelný“ nelze považovat za přesvědčivé vysvětlení. Pochybení žalovaného je o to závažnější, že rozhodnutí žalovaného (a ČIŽP) je založeno na neopakovatelném důkazu.
19. Žalobce dále namítl nedostatek odůvodnění žalovaného rozhodnutí. Žalobci je sice známo, že obecně není stanovena povinnost rozhodujícího orgánu podrobně reagovat na každou jednotlivou námitku účastníka řízení (žalobce), avšak tato povinnost správní orgán stíhá v okamžiku, kdy správní orgán argumentaci účastníka odmítá. Žalovaný nijak nevysvětlil, proč nepřisvědčil námitce žalobce ohledně možného pochybení v oblasti manipulace se vzorky, které byly odebrány na území Slovenské republiky.
20. Žalobce namítl, že zadání analýzy vzorků bylo nadbytečné, a to s ohledem na doložení všech potřebných dokumentů, kterými byl prokázán původ exempláře. Žalobce je toho názoru, že ČIŽP měla vzít původ exempláře za prokázaný. Pokud ČIŽP pokračovala v řízení i poté, co žalobce prokázal původ exempláře, tak takové jednání ČIŽP dle žalobce naplňuje znak libovůle správního orgánu.

IV. Vyjádření žalovaného

21. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že rozhodnutí o zabavení exempláře nebylo postaveno na skutečnosti, že původ byl prokazován dokumenty, které k takovému účelu nebyly dostatečné, nebo že předkládané dokumenty byly nevěrohodné. Pravost dokumentů byla sice ověřena Ministerstvem pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, z dokumentů však nebyla zřejmá jejich příslušnost k předmětnému zadrženému exempláři. Především záznam o ulovení vlka dravého navíc obsahoval takové údaje o exempláři, které založily oprávněnou pochybnost o této skutečnosti, tedy o příslušnosti dokumentů k zadrženému exempláři (např. znaky na srsti zadrženého exempláře neodpovídaly popisu uvedenému v tomto dokumentu). Žalobce nebyl procesně aktivní, ČIŽP proto přistoupila k dokazování genetickou srovnávací analýzou. Bylo prokázáno, že předložené dokumenty náležely jinému exempláři, proto původ předmětného exempláře nemohly prokázat.
22. Žalovaný považuje stav věci za dostatečně zjištěný, důkaz provedením genetické srovnávací analýzy za plně relevantní a věrohodný. Odebrání a uchování vzorku uloveného vlka zajistila v den odlovu Štátna ochrana prírody, tedy státní instituce SR, která je k takovému postupu v rámci evidence odlovů vlka kompetentní. Stejně tak je i kompetentní k předávání genetických vzorků odlovených exemplářů katedře zoologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, a to primárně za účelem vědeckého výzkumu. Uvedené skutečnosti potvrdilo v řízení samotné Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, které se také kladně vyjádřilo k možnosti provedení srovnávací analýzy pro účely správního řízení. Uvedené univerzitní pracoviště předem garantovalo, že po dodání vzorků je požadovanou analýzu schopno provést. Žalobcem namítané skutečnosti v podstatě nelze vyvrátit ani potvrdit, jsou však pouhými domněnkami či hypotézami. Vzhledem k tomu,

že uvedené instituce lze považovat za odborné a fundované, kompetentní k postupům, kterými byl důkaz proveden, lze tyto domněnky považovat za neopodstatněné.

V. Replika žalobce

23. Žalobce k vyjádření žalovaného učinil repliku. Odkázal na Úřední záznam o podaném vysvětlení ze dne 19. 12. 2019, č. j. GŘC-619-22/TČ-2018-835320 (který přiložil k žalobě), v němž žalobce uvedl, že původně pojal podezření, že ulovený vlk měl prašivinu. Po vyčinění kůže zjistil, že vlk prašivinou netrpěl. Žalobce ani další členové „lovecké výpravy“ si nemohli být jisti, zda ulovený vlk prašivinu (svrab) má či nikoli. Žalobce proto uvedl do záznamu o ulovení vlka možný výskyt prašiviny (svrabu), a to výlučně z opatrnosti, aby nedošlo k přenosu různých chorob - právě včetně případné prašiviny, pakliže by byla potvrzena - během manipulace s ulovenou zvěří. Žalobce tímto záznamem (byť se později ukázalo, že ulovený vlk prašivinu neměl) pouze plnil svoji prevenční povinnost, když chránil zdraví své osoby, jakož i dalších osob, které mohly přijít do kontaktu s uloveným vlkem.
24. Dále žalobce uvedl, že je mu známa skutečnost, že vzorky měly být uloženy v mrazících boxech, přičemž při předání jim měla Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy přidělit „interní číslo.“ Tato skutečnost podle žalobce však nezakládá (a ani nemůže založit) jednoznačný závěr o tom, že nemohlo dojít k záměně vzorů během přepravy a skladování. O předání vzorků rovněž neexistuje předávací protokol. Žalobce je toho názoru, že na základě závěru o tom, že se nejedná o totožné vzorky, při současné existenci reálných pochybností o náležité manipulaci s odebranými vzorky ze strany příslušných orgánů státní správy a vyloučení možností jejich záměny, není možno učinit spolehlivý a jednoznačný závěr o tom, že žalobce neprokázal původ exempláře.

VI. Posouzení věci Městským soudem v Praze

25. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (srov. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.). O věci rozhodl bez jednání, neboť z úřední povinnosti shledal, že napadené rozhodnutí trpí vadou podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., pro kterou městskému soudu nezbylo, než toto rozhodnutí zrušit.
26. Ze správního spisu vyplynuly následující pro věc rozhodné skutečnosti.
27. Celní úřad pro Pardubický kraj (dále jen „celní úřad“) dne 11. 6. 2018 v 10:00 zadržel a žalobci odebral exemplář vlka (*Canis lupus*), o čemž vystavil žalobci potvrzení, jehož součástí jsou dvě fotografie exempláře. Žalobce k tomu uvedl, že vlk byl legálně ulovený a k tomu odkázal na obsah zápisu OPK Humenné č. j. 75/2018. Téhož dne exemplář převzala ČIŽP od celního úřadu - popis exempláře v potvrzení uvádí, že jde o vypreparovanou kožešinu s hlavou, pošítou černou látkou s filcem zelené barvy, který byl celním úřadem zadržen téhož dne ve vozidle M. T. - M.
28. Generálnímu ředitelství cel byl dne 20. 6. 2018 doručen dokument vystavený Obvodnou poľovníckou komorou Humenné pod č. j. 75/2018 ze dne 11. 6. 2018 a označený jako „Trofej vlka – potvrdenie“, v němž se potvrzuje, že trofej vlka dravého ulovená dne 1. 11. 2017 panem T. Ch. nepochází z trestné činnosti a že byla pod číslem 392/63 ve dnech 12. - 18. 3. 2018 předložena k chovatelské prohlídce.
29. Dne 10. 7. 2018 bylo pod č. j. ČIŽP/45/2018/7019 se žalobcem zahájeno řízení podle § 34a zákona o obchodování s ohroženými druhy řízení o zabavení neživého exempláře vlka

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

(*Canis lupus*) - vypreparované kožešiny s hlavou, pošítou černou látkou s filcem zelené barvy.

30. Dne 31. 7. 2018 byly ČIŽP od JUDr. T. Ch. doručeny: 1) potvrzení PS Habura, z něhož vyplývá, že vlk dravý ulovený dne 1. 11. 2017 nebyl ulovený na komerční bázi, byl ulovený v době lovu podle § 71 odst. 6 zákona o poľovníctve č. 274/2009 Z.z., taktéž byly splněny podmínky kvóty pro lov. Trofej byla předložena na chovatelskou prohlídku trofejí v Humenném; 2) záznam o ulovení vlka dravého ze dne 1. 11. 2017.
31. Dne 26. 9. 2018 k předchozí žádosti ČIŽP Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoje vidieka Slovenskej republiky potvrdilo, že žalobcem (potažmo ČIŽP) předložený zápis Obvodnej poľovníckej komory Humenné č. j. 75/2018 je totožný se zápisem, kterým disponuje toto ministerstvo. To uvedlo, že vizuální prohlídka po ulovení předmětné vlčice se zúčastnil ředitel Správy Chráněné krajinné oblasti Východní Karpaty Ing. J. P., byly odebrány vzorky z ulovené vlčice (srst s kouskem kůže a svalovina) a byla vyhotovena fotodokumentace. Podle ministerstva byl tento vlk ulovený v souladu s právními předpisy Slovenské republiky.
32. ČIŽP následně dne 12. 10. 2018 požádala toto ministerstvo o poskytnutí fotodokumentace a vzorků pro ověření shody, neboť měla pochybnost o tom, zda je neživý exemplář vlka dravého, který byl orgány Celní správy ČR zadržen a který je nyní předmětem správního řízení, totožný s exemplářem, který byl uloven dle záznamu ze dne 1. 11. 2017. Ministerstvo následně poskytlo ČIŽP fotodokumentaci a sdělilo, že po ulovení vzorky a fotodokumentaci zabezpečuje Štátna ochrana prírody SR, která u velkých šelem vzorky poskytuje Univerzitě Karlově, Přírodovědecké fakultě, kde se provádí analýzy DNA.
33. Dle protokolu ze dne 14. 3. 2019, č. j. ČIŽP/45/2019/2766, byl proveden na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy, odběr vzorku ze zajištěné a celním orgánem zadržené trofeje vlka k analýze. ČIŽP sdělila dne 15. 10. 2019 Generálnímu ředitelství cel, že z výsledků analýzy, provedené Univerzitou Karlovou, Přírodovědeckou fakultou vyplývá, že exemplář, zajištěný Celní správou ČR a exemplář, k němuž byl držitelem předložen dokument „Záznam o ulovení vlka dravého dne 1. 11. 2017“ (a který tedy měl být uloven v souladu se zákonem) nejsou totožné exempláře.
34. Dne 18. 12. 2019 vydala ČIŽP prvostupňové rozhodnutí, dle něhož podle § 34a zákona o obchodování s ohroženými druhy žalobci zabavila neživý exemplář vlka (*Canis lupus*) - vypreparovaná kožešina s hlavou, podšíta černou látkou s filcem zelené barvy. ČIŽP shrnula, že na základě obsahu vyjádření Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka č. j. 3303/2018-730 a následně uvedeným ministerstvem doručené fotodokumentace exempláře, k němuž se měl „Záznam o ulovení vlka dravého“ ze dne 1. 11. 2017 vztahovat, pojala podezření, že exemplář vlka obecného, zadržený celní správou M. T.-M., nemusí být totožný s exemplářem, k němuž byl vydán „Záznam o ulovení vlka dravého“ ze dne 1. 11. 2017 předložený M. T.-M. za účelem prokázání zákonného původu exempláře. Zejména při vizuálním pohledu nebyly na zajištěném exempláři patrné žádné stopy prašiviny na srsti, jak se o nich zmiňuje Záznam o ulovení i vyjádření Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka. Dne 10. 10. 2019 obdržela ČIŽP od Přírodovědecké fakulty výsledky genetické analýzy vzorků vlka obecného. Za závěrů dokumentu s výsledky analýzy vyplývá, že po srovnání dvou vzorků, a sice vzorku kůže vlka předaný ČIŽP dne 14. 3. 2019 (protokol ČIŽP/45/2019/2766) a vzorku tkáně vlka uloveného dne 1. 11. 2017 v 7:40 hod. ve Slovenské republice, lokalita Hora, k.ú. Habura (tj. vzorkem vztáženým k Záznamu o ulovení vlka dravého ze dne 1. 11. 2017 doplněného podacím razítkem 21. 11. 2017), lze konstatovat, že tyto vzorky pocházejí ze dvou rozdílných jedinců.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

35. ČIŽP uvedla, že jediný doklad, který by mohl ve spojení s dalšími fakty prokázat zákonný původ exempláře, byl žalobcem předložený „Záznam o ulovení vlka dravého ze dne 1. 11. 2017“. Přestože bylo příslušnými orgány Slovenské republiky osvědčeno, že takovýto dokument byl skutečně vydán, a jedinec odlovený dle tohoto dokumentu byl získán v souladu s právními předpisy Slovenské republiky, ČIŽP uvedla, že je zároveň nutno i dostatečně hodnověrně doložit, že exemplář, který je předmětem tohoto řízení, je skutečně tím exemplářem, který byl uloven právě dle předloženého Záznamu o ulovení vlka dravého ze dne 1. 11. 2017.
36. Již jen vizuální popis exempláře v Záznamu o ulovení vlka dravého ze dne 1. 11. 2017 (který mj. hovoří o stopách prašiviny na kůži) a vzhled exempláře, který je předmětem tohoto řízení (u něž je bohatá a nijak neporušená srst) založily u ČIŽP pochybnost o tom, že k předmětnému exempláři je možno předložený Záznam o ulovení vlka dravého ze dne 1. 11. 2017 přiřadit a bez dalšího pouze jím prokázat zákonný původ exempláře. Následně pak ze srovnávací analýzy vzorku ze zadrženého exempláře (který je předmětem řízení) a vzorku odebraného v rámci Záznamu o ulovení vlka dravého ze dne 1. 11. 2017 vyplynulo, že jde o dva rozdílné exempláře.
37. ČIŽP shrnula, že bez prokázání původu je zakázáno takový exemplář držet. Kromě toho žalobce nedisponoval v okamžiku kontroly Celní správou na území ČR výjimkou k držení zvláště chráněných živočichů podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. ČIŽP dále neshledala, že by šlo o odůvodněný případ, ve kterém by bylo možno od zabavení upustit ve smyslu § 34a zákona o obchodování s ohroženými druhy.
38. V odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí pak žalobce (obdobně jako v žalobě) namítl jednak to, že dle svého názoru prokázal původ exempláře záznamem pod čj. 75/2018 dne 11. 6. 2018, dokumentem potvrzení o love vlka PS Habura a záznamem o ulovení vlka dravého ze dne 7. 11. 2017. Tento dokument byl dále na popud ČIŽP ze dne 14. 9. 2018 přezkoumán Ministerstvem poľnohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky s tím, že záznam o ulovení vlka dravého dne 1. 11. 2017 byl skutečně vydán. Dále žalobce namítl, že vzorek vyžádaný od Štátnej ochrany prírody SR, který měl být odebrán exempláři ulovenému dne 1. 11. 2017, se místo u Štátnej ochrany prírody SR nacházel na Přírodovědecké fakultě UK. Vzorek odebraný přímo v Habuře tak musel být nejméně třikrát předáván a převážen (Habura – CHKO Východné Karpaty – Štátná ochrana prírody v Banské Bystrici – Přírodovědecká fakulta Praha), přičemž ze strany ČIŽP nejsou tvrzeny ani doloženy záznamy a informace o skladování vzorku, jeho předávání a převážení. Neexistuje tak jistota o původu a pravosti srovnávacího materiálu, tj. vzorku exempláře ze dne 1. 11. 2017 (důraz doplnil městský soud).
39. O odvolání žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím, jak bylo rekapitulováno seshora.
40. Podle ustanovení § 34a zákona o obchodování s ohroženými druhy platí, že ČIŽP „*zabaví nelegálně získaný, dovážený, vyvážený, zpětně vyvážený nebo držený exemplář, exemplář, který nebyl zaregistrován podle § 23, anebo exemplář, u něhož nebyl prokázán původ ve smyslu § 24 zákona. Pouze v odůvodněných případech a pokud to není v rozporu s jinými právními předpisy, může inspekce od zabavení upustit. Stejně postupuje inspekce v případě, že bylo porušeno právo Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů. Rozhodnutí o zabavení vydá inspekce do 90 dnů ode dne zahájení řízení o zabavení. V odůvodněných případech může ministerstvo tuto lhůtu přiměřeně vzhledem k požadavkům šetření prodloužit.*“
41. Jak již bylo shrnuto výše, ČIŽP exemplář žalobci zabavila právě proto, že ten dle jejího názoru neprokázal původ exempláře zadrženého celním úřadem. Svůj stěžejní závěr založila na výsledku analýzy Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, která dospěla

k závěru, že vzorek uloveného vlka dne 1. 11. 2017 (dodaný ze Slovenska) a zadržený celním úřadem (dne 11. 10. 2018) a předaný ČIŽP dne 14. 3. 2019, jsou dva různé vzorky.

42. Žalobce má naopak za to, že původ zabaveného exempláře doložil, když tvrdí, že zadržený exemplář je exemplář vlka uloveného dne 1. 11. 2017. Již bylo shrnuto, že ve správním řízení na obranu své skutkové verze předložil celkem tři podklady - především záznam z místa ulovení ze dne 1. 11. 2017, poté potvrzení PS Habura a vyjádření OPK Humenné č. 75/2018.
43. Městský soud se ztotožnil se správními orgány v tom, že pokud žalobce předložil tyto 3 podklady, z nich rozhodně nevyplývá žádná dostatečně konkrétní identifikace exempláře vlka uloveného dne 1. 11. 2017 tak, aby vzorek z něj mohl být nezaměnitelně a objektivně srovnán se zabaveným exemplářem dne 11. 10. 2018 (hodnoceným později Přírodovědeckou fakultou).
44. U těchto podkladů především zcela absentuje jakákoliv objektivní a komplexní slovní či obrazová identifikace uloveného exempláře vlka. Záznam ze dne 1. 11. 2017 v bodě 25 (kvalita a hustota osrstění) uvádí pouze tolik, že ulovený vzorek měl prašivinu a na kůži na těle byly lysá místa. Obsah záznamu přitom stvrdily 3 osoby (kromě žalobce též zástupce ŠOP SR a zástupce okresního úřadu) – tyto osoby se tedy shodly na tom a potvrdily, že na kůži je patrná prašivina a lysinky. Tato skutečnost je tedy u vzorku ze dne 1. 11. 2017 podle názoru městského soudu nesporná, nicméně tento stav kůže zase nepotvrzuje analýza fakulty a to dokonce ani u jednoho ze srovnávaných vzorků.
45. Taktéž k záznamu pořízené 4 fotografie z místa ulovení o stavu a vzhledu uloveného exempláře nijak zásadně nevypovídají – ulovený exemplář na nich leží na pravém boku, patrně má mokrou srst, z fotografií je přitom zjevné, že v místě panovaly ztížené světelné podmínky (fotografie jsou neostře se značným zkreslením), a tak kromě krvavé rány na boku zvířete, kam bylo patrně střeleno, to nic zásadního o stavu, vzhledu či charakteristických znacích zvířete nevypovídá.
46. Oproti tomu 2 fotografie pořízené z místa zabavení exempláře dne 11. 10. 2018 zase zobrazují exemplář vlka vypreparovaného, čistého, avšak z těchto fotografií není zase patrné žádné další znamení, které by vedlo ke srovnání (k potvrzení identifikace) exemplářů - jestli byl např. tento vlk skutečně střelen na stejném místě jako exemplář ze dne 1. 11. 2017. Ani z vizuálního srovnání fotografií proto nelze potvrdit ani vyvrátit, že zabavený exemplář je tentýž exemplář, který byl uloven dne 1. 11. 2017.
47. Městský soud tak shrnuje, že tyto 3 podklady, které předložil žalobce, dle jejich samotného obsahu nijak nelze jednoznačně a nezaměnitelně spojit s identifikací (jakéhokoli) exempláře vlka. Tím spíše nelze jednoznačně tvrdit, že v případě celního úřadem zabaveného exempláře skutečně šlo o exemplář vlka uloveného dne 1. 11. 2017. Jelikož samotný záznam ze dne 1. 11. 2017 z uvedených důvodů nemá ve věci prokázání původu exempláře žádnou zásadní důkazní hodnotu, je poté tedy zcela nerozhodné, že pravost tohoto dokumentu - záznamu následně potvrdilo Ministerstva podohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenské republiky.
48. Vycházejí z předložených podkladů proto podle názoru městského soudu u ČIŽP oprávněně vyvstaly pochybnosti o identifikaci zabaveného vzorku a v této situaci bylo na místě, aby co nejúplněji identifikovala odebraný vzorek a porovнала jej s uloveným vzorkem.
49. ČIŽP disponovala zadrženým exemplářem, v rámci řízení proto činila úkony ve vztahu k zajištění druhého porovnávacího vzorku - uloveného exempláře dne 1. 11. 2017 od slovenských orgánů. ČIŽP jednak požádala o ověření pravosti listiny - záznamu ze dne 1.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

11. 2017, kterou jí předložil i žalobce a poté požádala i o samotné vzorky uloveného vlka. Ze správního spisu k tomu vyplývá, že vzorek uloveného vlka byl (poté co ČIŽP na ni odkázala slovenská strana) na Přírodovědecké fakultě identifikován právě záznamem ze dne 1. 11. 2017; fakulta tedy byla ve své evidenci poskytnutý vzorek schopna dohledat a identifikovat. Současně také fakulta disponovala vzorkem exempláře odebraného žalobci, který fakultě poskytla ČIŽP - tento vzorek žalobce nijak nezpochybňuje, je mezi stranami nesporné, že tento vzorek ČIŽP skutečně žalobci odebrala a poté jej předala fakultě (ostatně o předání ze strany ČIŽP pro fakultu svědčí protokol ze dne 14. 3. 2019, který se slovním popisem shoduje s pořízenými obrazovými záznamy odebraného exempláře).
50. Potud by městský soud o identifikaci obou vzorků neměl vůbec žádné pochybnosti. Je však rovněž nesporné, že žalobce byl konfrontován s posudkem Přírodovědecké fakulty, který konstatuje, že zabavený exemplář vlka a vzorek z vlka uloveného na Slovensku dne 1. 11. 2017 jsou dva odlišné vzorky, se značným časovým odstupem jak ode dne ulovení vlka (1. 11. 2017) tak i od zabavení exempláře dne 11. 10. 2018. V odvolání proto žalobce v takové situaci vcelku logicky namítl, že dle jeho názoru mohlo dojít k záměně vzorků a, jak bylo výše shrnuto, namítl, že k této záměně mohlo dojít na trase z místa ulovení až na Přírodovědeckou fakultu. Pokud by se tato skutečnost ukázala být pravdivá a bylo by nakonec zjištěno, že vzorek, který Přírodovědecká fakulta hodnotila jako vzorek exempláře ze dne 1. 11. 2017, byl možnou administrativní chybou zaměněn, závěry genetické analýzy by pro tuto fázi správního řízení pozbyly své relevance a bylo by na ČIŽP, aby tuto skutečnost – identifikaci vzorku ze dne 1. 11. 2017 znovu došetřila.
51. Podle názoru městského soudu se jednalo o námitku velmi konkrétní, při níž byl žalobce v důkazní nouzi. K záměně totiž mohlo skutečně dojít nezávisle na vůli a kontrole žalobce (vlivem jednání několika předávajících subjektů, o čemž nebyl informován ani žalobce, ani ČIŽP), nebylo proto v jeho moci konkrétními důkazy zpochybnit či spíše prokázat, že vzorek byl skutečně zaměněn na trase z oblasti Medzilaborců (východní Slovensko) do Prahy.
52. Žalobce tedy podle názoru městského soudu dostatečně konkrétními argumenty zpochybnil autenticitu vzorku ze Slovenska, který byl užít k porovnání s odebraným exemplářem. Nešlo přitom o obecnou či účelovou námitku žalobce, která by snad směřovala proti řetězci podkladů, který by ČIŽP předtím shromáždila a z něhož by jinak vyplýval věrohodný obraz o celkovém procesu nakládání se vzorkem. Naopak šlo o námitku, na základě které bylo na místě takový řetězec teprve sestavit a došetřit. Bylo přitom nepochybně v silách a možnostech správních orgánů, aby tyto okolnosti v co nejširších souvislostech dotvořily a zjistily. To zejména přímými důkazy tj. výpověďmi, evidenčními záznamy, protokoly, konfrontací s výpovědí žalobce, tak i nepřímými důkazy a např. logickými souvislostmi věci. Těmito podklady tak mohly být rekonstruovány okolnosti odběru, evidence vzorku a proces jeho zajištění a předání do Prahy.
53. Spis však k této námitce sám o sobě dostatečně přesvědčivé podklady neobsahuje, zachování autenticity vzorku od jeho odběru v místě ulovení až po genetické zkoumání z něj není nade vše pochybnost patrné. Městský soud je proto toho názoru, že jednoznačná autentizace vzorku získaného na místě ulovení dne 1. 11. 2017 (a jeho ztotožnění se vzorkem, který byl použit při genetické analýze) nebyla ve správním řízení dostatečně spolehlivě zjištěna. Jedná se přitom o zásadní otázku - jestliže byl totiž nakonec exemplář zabaven žalobci proto, že neodpovídal tomu exempláři vlka, který byl uloven na Slovensku za legálních podmínek, je třeba jako výchozí otázku ověřit právě to, zda byl vzorek ze dne 1. 11. 2017, se kterým byl zabavený vzorek porovnán, identifikován nezaměnitelně.

54. Jelikož právě správní spis neposkytuje dostatečná skutková zjištění, na základě nichž by bylo možno spolehlivě dovodit, že fakultou testovaný vzorek ze Slovenska byl skutečně odebrán z vlka uloveného dne 1. 11. 2017, nemůže tuto otázku přezkoumat ani městský soud. Jedná se navíc o skutečnosti, které je nezbytné zjistit jen zásadním doplněním podkladů.
55. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2003, čj. 2 A 1114/2002-OL-23 a ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 83/2013 – 34, platí, že „plynou-li v řízení před správním orgánem ze soustředěných důkazů (kopií listin) rozpory a neúplnosti, které brání potřebnému zjištění skutečného stavu věci, nebyly-li v řízení předloženy originální doklady a nebyl-li ani učiněn pokus o jejich zjištění a předložení, trpí takové řízení vadami, pro které je zpravidla třeba napadené rozhodnutí zrušit [§ 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.].“
56. Jelikož o právě takovou situaci v projednávané věci jde, z tohoto důvodu městský soud napadené rozhodnutí zrušil pro nedostatečně zjištěný skutkový stav, který je třeba zásadně doplnit /§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s./.

VII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

57. Na základě všech shora uvedených skutečností městský soud shledal žalobu důvodnou, a proto zrušil napadené rozhodnutí pro vady podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Věc proto podle ustanovení § 78 odst. 4 s. ř. s. žalovanému vrátil k dalšímu řízení.
58. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (zejména bod 52), je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
59. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, má tedy právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložila, proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl.
60. Náhradu nákladů řízení představuje pro žalobce soudní poplatek ve výši **3.000 Kč** za žalobu a dále žalobci náleží náhrada za odměnu zástupce za právní služby a jeho hotové výdaje. Městský soud přiznal žalobci náhradu za 3 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby ve věci samé, replika ze dne 2. 12. 2020) - po 3.100 Kč vše podle ustanovení § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Mimosmluvní odměna tak celkově činí **9.300 Kč** (3 x 3.100 Kč). Dále žalobci přísluší náhrada hotových výdajů jejího právního zástupce ve výši **900 Kč** za 3 úkony právní služby po 300 Kč podle ustanovení § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Protože právní zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o částku odpovídající dani, kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (ustanovení § 57 odst. 2 s. ř. s.), ve výši 21 % - **2.142 Kč**. Celková výše nákladů řízení žalobce tak činí **15.342 Kč**.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze 11. března 2021

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu